

Élni a lehetőségekkel

Pályakezdő fiatalok

Izgalmas kérdések foglalkoztatják az üzembe kerülő új szakmunkásokat. Megkedvelik-e őket társaik? Elnevezik lesznek, vagy gúnyolódhatnak, ha feladataikat eleinte nem a legügyesebben oldják meg? Igaz, az iskolaévek alatt mindenki megismerkedik leendő munkahelyével, ám végleg elhelyezkedni mégiscsak más. Arról a pár éve végzetek beszélhetnek sokat. Találkozni kell tehát velük, mielőtt véget ér az iskola. De hol? Legjobb a gyárban, ahol magabiztosak és könnyen beszélnek a dolgozók. A megyei szakmunkástanuló- és ifjúságnapok során az újszegedi szövetségben lakatosjelöltek faggatták a fiatal szocialista brigádvezetőket a textilgépek javításáról. Az élelmiszeripari tanulók a Szegedi Szalámi- és Húskombinátumban az ottaniaktól és a konzervgyáriaktól érdeklődtek: milyen körülmények között dolgoznak, mennyit keresnek? Vásárhelyen négy válságot fiataljai a 602-es számú szakmunkásképző diákjainak mondták el, hogyan teltek az első dolgos hetek, mi mindenben segítettek nekik idősebb társaik.

Ezek voltak a legérdekesebb eseményei a nemrég befejeződött Csongrád megyei szakmunkástanuló- és ifjúságnapoknak. Az első összevont rendezvénysorozat — korábban az iskolások napjait tavasszal, a fiatal dolgozókat pedig ősszel tartották — tapasztalatokat Horváth András, a megyei KISZ-bizottság szakmunkástanuló felelőse és Harkai János ifjúság-felelős foglalta össze. Nem titkolták, hogy a vártnál rosszabbul sikerültek a nyitott kapu akciók. Pedig sokat segíthettek volna az általános iskolás gyerekeknek és szüleiknek a legmegfelelőbb munkapálya kiválasztásában.

Az egyik szakmunkásképző intézetbe — felsőtagozatosok és hozzátartozók — csupán tizenhét látogatók el. Főként hibáztak a szervezők, de a balsiker igazi oka más. Legtöbb felnőtt vonakodó munkapályára küldeni gyereket. Jól ismerjük érvelésüket: „Ha nem vesznék föl a szakközépbe, fiam, mehetsz ipari tanulóknak.” A szemlélet helyes változásához sok minden kell, bizonyos, hogy a megyei KISZ-eseknek és a Pályaválasztási Tanácsadó Intézet munkatársainak is számos a tennivalójuk.

Az Egyetemisták a szakmunkásképzésért fórumon — amelyet a JATE klubjában tartottak — arra kerestek választ, hogyan lehet az együttműködést tartalmasabbá tenni. Kétségtelen, idén jó néhány egyetemista segített a gyengén tanuló munkásjelölteknek, többen pedig a KISZ-aktivisták képzését vállalták. Lehetne azonban gazdagítani az intézeti klubok és az irodalmi színpadok munkáját.

Főlépítették a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat szegedi üzemében a II-es számú gázfeldolgozót, ezzel véget ért a nagyberuházás. Eredményes volt a KISZ Központi Bizottsága kezdeményezte védnökség. A fiatal szegedi olajipari szakemberek számos újítással, szabad időben végzett munkával járultak hozzá a siker-

hez. A szakmunkástanuló- és ifjúságnapok során kulturális, politikai és sportrendezvényekkel ünnepeltek. A védnökségi tapasztalatcserén megállapodtak abban, hogy — immár főhívás nélkül — újabb feladatokat vállalnak. Ezzel segíthetik a kisebb fejlesztéseket, a szegedi olajmező folyamatos munkáját.

Érdekes volt egyesíteni a kétféle eseménysorozatot. A rendezők — a megyei KISZ-bizottság, az SZMT és a Csongrád megyei tanács vb művelődésügyi osztálya — nem terveztek sokat, de amit akartak, nagyjából el is érték. Azonban jobban kell élni a lehetőségekkel, s ha így lesz, tartalmasabbá válik a szakmunkástanuló együttműködése az üzemi fiatalokkal és az egyetemistákkal. A jövő évi rendezvény programját 1977 végére elkészítik — így elegendő idő marad a főlkészítésre.

Sz. J.

Vasas-centenárium záróünnepség

Hétfőn este a Vígyszínházban rendezték meg a vasasszakszervezet centenárium záróünnepségét a centenárium bizottság tagjai, megnevezett szocialista brigádtagok, vasasveteránok részvételével. Méhes Lajos, a szakszervezet főtitkára ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy az elmúlt hónapokban rendkívül gazdag programot szerveztek a centenárium alkalmából, tízezrek vettek részt a vasas-juniálison, a különböző politikai-kulturális és sportvetélkedőkön. A centenárium tiszteletére valamennyi vasas-üzemben kommunista műszakot tartottak, ezen 360 ezer dolgozó 40 millió forintnyi bérét ajánlotta fel a gyermekintézmények fejlesztésére. Minden vasas-üzem kivette részét a jubileumi munkaversenyből is, és csak milliárdokban lehet kifejezni a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére indított verseny gazdasági eredményét.

A záróünnepségen megjelent Biszku Béla, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Nemes Dezső, a Népszabadság főszerkesztője, a Politikai Bizottság tagjai és Borbély Sándor, a Központi Bizottság titkára.

A harmadik esztendő

A tervezés idejekorán elkezdődött, s a vasárnapi lapok közölték a népgazdaság 1978. évi tervét. Előzőleg az országgyűlés téli ülészakán törvényerőre emelte az új állami költségvetést. Idei eredmények és jövő évi kilátások, lehetőségek és tennivalók — december vége, megkezdődött a visszaszámlálás. A múlt és a jövő, a finis és a start izgalmai szinte kitapinthatóan találkoznak most.

Eredményekben gazdag esztendőt záruk. Családi és személyes teljesítményekből, a kisebb-nagyobb közösségek gyarapodásából adódik össze az országos kép, amelyből két eredmény öltik szembé. Az egyik: a termelékenység valamennyi népgazdasági ágban — az idén először az építőiparban is — gyorsabban nőtt, mint a termelés. A másik: a mezőgazdasági rekord. Esztendője még sokan irreálisnak tartották az idei előirányzatot. Hiszen nemcsak az 1976-os aszály okozta hullámvölgyet kellett áthidalni, hanem a megtépett háztáji termelőket és családi ambíciókat kellett helyrehozni. És a két-

kedések, nehézségek ellenére sikerült nemcsak teljesíteni, hanem jelentősen túlnyúl is teljesíteni az előirányzottakat. A zöldségfélékből például egy év alatt negyven százalékkal nőtt a termelés. Mindez meggyőzően bizonyítja társadalmunk, gazdaságunk, politikánk erejét, lehetőségeit.

A fejlődés tartós alapja

A tervekben, a közeljövő biztos körvonala is kirajzolódik: 1978. dolgos, szorgos, küzdelmes esztendőt ígér. A népgazdasági terv céljai reálisak, mértéktartóak, megfogalmazásai kerülő a nagy szavakat, a látványos fordulatokat. A mostani bizonytalan világgazdaságban sokra becsülhetjük a töretlen létbiztonságot, a gazdaság és az élet színvonal szerény, de megalapozott fejlesztését. Tovább gyarapszik, előrelép az ország. Egyebek között üzembe helyezik Kazincbarcánkat a pévecégyárat, Leninvárosban a polipropilén üzemét, a nyírad-deáki bauxitbányát, a 750 kilovoltos magyar-szovjet távvezetékét és részlegesen az adriai kőolajvezeték magyar szakaszát. Elkészül 900 ezer lakás, 710 általános iskolai tanterem, az óvodai helyek száma 17 ezerrel, a kórházi ágyaké 7-8 százalékkal növekszik.

Bizunk a megtervezett jövőben, bizunk felszabadult népünk alkotóerejében. Gazdasági építmunkánk belső és külső feltételei 1978-ban sem lesznek könnyűek, sőt. A feladatok önmagukban abszolút számokban keveset mondanak. Az összehasonlítás, a viszonyítás teszi őket megmérhetővé. Ha az újév tervszámait az óév várható eredményeivel összevetjük, a legszembetűnőbb, hogy mérséklődik a gazdasági növekedés üteme. Ez a változás azonban nem fékezés vagy visszakapcsolás következménye. A két év nemzeti jövedelmének jelentős, 3 százalékos különbségét döntően az okozza, hogy a tavalyi mélypontot, visszaesést követő idei rekord jövőre nem ismételtető meg a mezőgazdaságban.

A mérsékelt gazdasági növekedés senkit ne tévesztessen meg. Mit várunk a középső, a harmadik esztendő től? Az első két év nagy gazdasági eredménye, hogy a vártnál, a tervezettnél kedvezőtlenebb külgazdasági feltételek közepette is fenntarthatóak az ötödik ötéves terv gazdaságpolitikai céljai. E célok elérése azonban fokozott erőfeszítéseket, határozott lépéseket igényel. Döntő fontosságú, hogy mielőbb létre jöjjön a kiegyensúlyozott fejlődés tartós alapja: a hatékony és jó minőségű munka, a belső és a külső szükségletekhez alkalmazkodó korszerű termelési szerkezet.

Hatékony, minőség, korszerűség

E követelményeket 1974. óta újra és újra hangsúlyozzuk jelezve, hogy nincs más választás a világgazdasági kihívásra, nincs más út a megbomlott gazdasági egyensúly helyreállítására. A követelmények ismétlése a bírálat jele, a beidegzés eszköze. A felhangozott gyakorlati tapasztalatok és a Központi Bizottság idei, október 20-i ülésének nagy jelentőségű elvi útmutatásai lehetővé teszik a hatékonyság és a minőség immár hagyományos köve-

telményének konkrét és céltudatos értelmezését, következetes érvényesítését. Tudjuk, hogy a hatékonyságnövelés eddig elért szintje, üteme bármilyen jelentős, mégsem elegendő a szükséges gazdasági növekedéshez, társadalompolitikai céljainak eléréséhez. Tudjuk, hogy számszerű mennyiségeredmények is csak akkor születhetnek, ha a munka, a gazdálkodás minőségét a kor követelményeinek szintjére emeljük.

A mennyiség és a minőség kapcsolatára íme egy konkrét példa az 1978-as tervből: a nemzeti jövedelem a sok évi átlagnál mérsékeltbben, 5 százalékkal növekszik, s e feladat könnyű rutinmunkának tűnhet. De közelebről nézve kiderül, hogy e szerény növekmény is csak akkor érhető el, a népgazdaság egyensúlyi helyzetének romlása nélkül, ha 12-13 százalékkal nő a tőkés országokba irányuló kivétel, méghozzá úgy, hogy az import ugyanebből a régióból legfeljebb csak 3-5 százalékkal bővül.

Az egyensúlyi helyzet javítása az V. ötéves terv alapfeladata. A középső, a harmadik esztendő különösen fontos célja is egyben, mivel az idei eredmények szépséghibája, hogy a kedvezőtlen külgazdasági feltételek miatt népgazdaságunk egyensúlyi helyzete a tavalyinál is, és a tervezettnél is rosszabbul alakult. Akad tehát korrigálni, pótolnivaló népgazdasági szinten és a vállalatoknál egyaránt. Az MSZMP Központi Bizottságának októberi határozata még az élen járó vállalatokat is önértékelésre, kisebb-nagyobb pályamódosításra készíti. Az átlagos és elmaradott vállalatoknál pedig különösen határozott lépések szükségesek a versenyképesség fokozására, a nem gazdaságos termelés visszaszorítására, a korszerű technika kiaknázására, a tudományos vívmányok licencként alkalmazására stb.

Kitartó munkával

A világgazdasági korszakkal megváltozott a nemzetek közötti sorrend. Előbbre léptek a kőolaj- és nyersanyagtermelő országok, s rövid idő alatt megcsúszottak a vezető pozíciókat a legfejlettebb tőkés gazdasági hatalmak. Hazánk pedig sok-sok nemzettel egyetemben lejjebb csúszott a világranglistán. A pozíciók javításáért széles körben rendkívül éles harc indult. Hazánk is benevezett ebbe a küzdelembe. Az MSZMP bevált, több mint húszéves politikája, az immár 10 éves gazdasági irányítási rendszer és mindennekellenként a szocialista termelési viszonyok kedvező kerekét teremt népünk alkotó munkájához, a tehetség, a kezdeményező-készség kibontakozásához. Kitartó munkával mind feljebb küzdhetjük magunkat a nemzet ranglétráján, ha a hazai mezőnyben megfelelő szintre fejlesztjük a küzdőképességet, a versenyzelést. Ha megteremtjük a teljesítmény, az alkotó munka, a vezetői kezdeményezés, a vállalkozás társadalmi presztízst, fokozott erkölcsi és anyagi elismerését. A kiemelkedő munka, a nagyobb teljesítmény fokozott megbecsülése legyen 1978-as terveink sikeres teljesítésének döntő láncszeme, jövő záloga.

Kovács József

Telt ház a boltokban

Az aranyvasárnap forgalma

Az üzletek aranyvasárnapi forgalmából arra következtethetünk, hogy sokan erre a napra „időzítették” a karácsonyi ajándékok vásárlását. A boltokban egész nap „telt ház” volt. Kevesen távoztak csalódottan, mivel a kereskedelem időben felkészült az ünnepi csúcsforgalomra. Megnyújtották az üzletek nyitvatartási idejét, s az ezüstvasárnapi tapasztalatok bir-tokában utánrendelésekkel igyekeztek az áruválasztékot bővíteni, illetve a meglévő készleteket feltölteni.

Budapesten mintha egy közepes város teljes lakossága látogatott volna el a Skála áruházba. Nyitástól zárásig százezer fordult meg a szövetkezeti áruházban, karácsonyi ajándékot vadászva, a forgalom mintegy 10 millió forintot rúgott. A Corvinban is eredményes napot zártak: 6 millió forint értékű árucikket adtak el.

Csongrád megyében és Szegeden sok vásárlója volt a Deltának, a vállalat az élelmiszereken és a ruhaneműkön kívül úgyszólván minden kinnál üzleteiben. A Delta aranyvasárnap is nyitvatartó boltjában 1 millió 733 ezer forint forgalommal zártak, a tavalyinál 100 ezer forinttal magasabb volt a bevétel. Szegeden 22 üzlet várta a vásárlókat, ezekben a forgalom elérte a 965 ezer forintot. Az ezüstvasárnapi kínálathoz képest lényegesen nagyobb választék fogadta a vevőket. A múlt héten ugyanis újabb szállítmányok érkeztek, így „befutottak” a tőkés importból származó híradástechnikai cikkek: a sztereo lemezjátszók és magnetofonok iránt nagy volt az érdeklődés. De sokan vásároltak a magyar automata mosógépekből, az Orion típusú színes tévékészülékekből is. Az elkövetkező napokban újabb szállítmány várható, melyből valószínűleg igen népszerű lesz a szovjet gyártmányú zsebtévé. A gyerekeknek szánt ajándékokból is bőséges választék várta a vásárlókat. A múlt héten újabb játékszállítmány érkezett az üzletekbe. Így például változatos lehetett a kínai gyártmányú mérsékelt, vagy olcsó áron kínált elemes autók között, sokan a mesenyomdák-ból, a társasjátékokból vásároltak. Nagy népszerűségnek

A Károlyi utca aranyvasárnapon a bevásárlóutca képét nyújtotta

Gyerekek találgatják a játékbolt előtt, vajon mi lesz a karácsonya alatt

örvendett a szovjet Moszkva típusú kiasztó is. Az üzletek forgalma lényegesen nagyobb volt, mint tavaly ezen a napon. Szólni kell azonban a hiánycikkekéről is: aki diavetítőt vagy elemes varrógépet keresett, csalódottan távozott. A vas-edényboltokban sokan zománczott edényeket, s mivel elérkezett a disznóvágás ideje, töltőpeket vásároltak, az ajándékaruházakból többen bim-bam és kakukkos órákkal távoztak. Kapos volt az üvegáru is, idén számtalan jó minőségű, tetszetős kerámia- és majolikátárgyból válogathattunk.

A Komplex Ruházati Vállalat hárommillió forintos aranyvasárnapi forgalma 4,2 százalékkal múlta felül a tavalyit. Szegeden 24 üzlet tartott nyitva, forgalmuk 1 mil-

ió 720 ezer forint volt. Sokak eladtak a konfekcionált ágynemű-garnitúrákból, a fésűszövetekből, az írha- és a borkabátokból, a férfiöltönyökből. De keresett volt a női ruha és a blúz, a férfiing is, ismét többen vásároltak a Lee-bársonyfarmerből, a divatos, juzoszláv gyártmányú női csizmákból, a férfi bundacipőkből is. A kötött-áru, s a kiegészítő divaticikkek ugyancsak kaposak voltak.

A Centrum Áruház hasonlóképpen derekasan állta a vásárlók „ostromát”, a árukészletéből még az elkövetkező napokra is bőven futja. Az áruház aranyvasárnapi forgalma 10 százalékkal múlta felül a tavalyit, 1 millió 614 ezer forintot hagytak különböző osztályain a vásárlók.

Somogyi Károlyné felvételei